

Szerkesztő-égi iroda
Sepsi-Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hova
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:
POLLÁK MÓR
könyvnyomdája és könyv-
kereskedése,
hova a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A „Háromszéki házipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkéntes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap:
ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK
Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 ft — kr.
Fél évre . . . 3 ft — kr.
Negyedévre . . . 1 ft 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasasbó petit-sorert, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Nyitlter sora 15 kr.

Az iparosság kérdéséhez.

S.-Sztgyörgy, jun. 10.

II.

Az ipar fejlesztésének leghatalmasabb rugói: a hozzáfűzött számtalan bal és előítéletek eloszlatása, az iparosság iránti érzület felébresztése, minden leendő iparos számára a kellő műveltség biztosítása és végre oly rendszabályok hozatala, melyek a szorgalmat és jelest előre segítik a nem iparosnak való pedig leszorítják a térről.

Ezek természetesen még mind a pium desideriumok sorába tartoznak, de erős akarat és kitartással mindnyájan átküzdhetők.

Mindenek előtt az ipatosoknak kell magukért tenni. Folytonos művelődés és a készítmények tökéletesítése által odaüregedni, hogy a társadalmi élet színvonalára jussanak, hogy egy oly erős középosztály alkossanak, a mely a külföldivel minden irányban versenyre kelhessen és végre a mennyiben az adott körülmények között lehetséges minden oly külföldi gyártmányt kiszorítani az országból, a melyet itthon is meglehet készíteni.

Politikus nemzet vagyunk. Nálunk mindenki hivatást és jogot érez magában a kormány eljárásait bírálgatni, latolgatni s valahányszor dolgai nem úgy folynak mint ő akarná, a kormányra appellálni, attól várva bajainak orvoslását, jólétének emelését.

Pedig a legtöbbször bajaink, nyomorúságaink, indító oka bennünk rejlik. Nem vagyunk eléggé praktikusok, irtóznak a munkától, gazdálkodni meg épen nem tudunk. A legdemokratikusabb állam is csak úgy állhat fenn, ha annak alkotó elemei, a polgárok igyekeznek minden lehető módon annak céljait elősegíteni,

ha minden egyes polgár betöltötte becsülettel hivatását, nem várva azt, hogy mások tegyék érte.

Franciaország sem erkölcsi, vagy társadalmi, sem ipari tekintetben nem képes a reszpublika áldásai alatt nagyobb haladást felmutatni, mint a császárság korában. A mennyiben haladás látszanék, azt egyenesen a tudományok emelkedése és népszerűsítésének lehet köszönni. A mily mértékben terjednek a demokratikus elvek, oly mértékben szaporodik a demagógok, a dologkerülő politikusok száma.

Elég bizonyosság erre az újabb időben megindult nihilista mozgalom.

E kitérést csak azért tettem, hogy átlás-sák iparosaink, miszerint nem a kormányok egészen okai az iparfejletlenségének, s bár mennyire igazságnak is nálunk egyes hazafiatalan agitatorok a kormány ellen, az senkit sem gátol munkája teljesítésében, sem abban, hogy belőle jó és vagyonos iparos ne lehessen.

Hogy csak direct a kormányra való támaszkodás balfelfogás eredménye, azt nevesebb iparosaink nagy része átlátta, s a másodiparos congressuson, mely csak most tartatott meg Budapesten annak kifejezést is adott. Ezen congressuson előterjesztett háttározati javaslatok, a melyek minnyájan iparunk emelkedését célozzák annyira practicusok, hogy azoknak keresztülvételét, minden egyes iparosnak a legmelegebben pártolni és elősegíteni kell.

Ezen congressuson merült fel azon kérdés is, hogy oly iparos iskolákat állítsanak, a melyekben theoretikus ismeretek elsajátítása mellett gond legyen fordítva arra is, hogy az ifjak jól berendezett műhelyekben, jó mesterek vezetésével mellett gyakorlati kiképzést is nyerjenek. Ez mind nagyon szép, csak attól tartok,

hogy az ifjak igen is theoreticusok lesznek s ennek a gyakorlati részt alárendelik. Gazdasági tanintézetek felállításának is épen e téren tévedtek leginkább, úgy hogy az inuen kiképzett tanulóknak csak igen kevés percentje válik be jó gyakorlati gazdának.

Ki kell törvényt mondani, hogy minden iparos tanoncnak legalább is 14 évesnek kell lenni midőn valamely műhelybe belép s végzani 4 gymnasialis osztályt, vagy felsőbb népiskolát. A ki ezen osztályokról nem képes bizonyítványt előmutatni, aza mesterek által elutasíttassék.

Az in-si év terjedjen három évre s ekkor fe szabadulván csakugyan 3 évet töltson el saját mestere, vagy más mester műhelyében. Aztán nyujtassék alkalom arra hogy távolabbi városok, esetleg külföldi mesterek műhelyét is legalább két évi látogathassa. Ezen idő leletével, ha saját javára üzletet akar nyitani köteleztessék arra, hogy egy üzleti dolgokba vágó theoretikus ismeretekből, valamint az illető kézműipar gyakorlati részéből egy arra kinevezett vizsgáló bizottság előtt vizsgálatot álljon ki. Ha e bizottság megvan győződve arról, hogy az illető feddhetlen életű és szorgalmas, mesterségét érti és annak célját fel-fogni képes, akkor adassék meg neki azon jog, hogy üzletet nyithasson. Csak diplomatikus mesterek élvezhessenek polgári jogokat. Ily gondolatok igaz, hogy a régi céhrendszer eszméjét idézik fel emlékünkből s tán sokan oszid-sággal vádolhatnak — mindazonáltal megvagyok győződve arról, hogy csak ily, vagy ehhez hasonló rendszabályok által lehet iparunkat a helyes fejlődés útjára terelni s azon folytonosan tökéletesíteni.

RZn.

TÁRCA.

A senki gyermeke.

— Egy orvos emlékeiből. —

— Csálódik grófnő. Sőt inkább; a regénynek még folytatása is van.

— Mondja hát, mondja tovább — szólott a grófnő látható izgatottsággal. — Ön megtudta a grófnő születet, vagy anyját legalább, mi? S ki derült, hogy legalább is az udvari körökhöz tartoznak?

— Nem, grófnő. Ezeket nem tudtam meg; nem is kerestem. A gyermekkel azonban találkoztam később.

— Ah ne mondja! S hogyan történt ez érdekes fölismerés?

— Egy kis kertem van a város közelében, a hol néha napszámosokkal dolgoztatok. Egy reggel beállit hozzám egy czi asszony, munkát keresve. Felfogtam. Volt vele egy vézna, fonnyadt gyermek mintegy három éves. Sápadt, sovány arca részvétre indított s kérdém anyját, hogy talán valami baja van.

— Mi baja volna! Hogy olyan uri színű? Hát hiszem ezek az uri gyerekek mind ilyenek.

— Hát ez nem a kend gyermeke!

— Tudja isten, hogy kié. Hozzám egy hozta el a zsidó, a ki az efféle gyerekekkel kereskedik. Tőle kapom a tartást is, hónaponként nyolc forintot. Hogy ő mit kap, azt nem tudom. De vigyázok is rá, a mint tetszik látni. Soha sem hagyom el magamtól.

Ölömbe vettem a szegény gyermeket nagy okos szemei félve függtek rajtam, mi alatt megtapogattam vékony kis karjait.

Aztán van kendnek több is ily gyermeke, — kérdém az asszonyt:

— Volt. De bizony most csak ez az egy van. Tetszik tudni, sok az irig ember. Aztán a zsidó is annak adja inkább, a ki kevesebbet tartja el, — mert annál több marad neki. De van nálunk olyan is elég, a kinek nyolc-tíz is van, s abból

négyet is szoptat egyszerre, pedig neki magának már négy esztendője, hogy nem volt gyermeke.

— S hogy győzi ápolni?

— Hát hiszem, kérem alásan, mi ápolás kell az ilyeneknek? Ha az isten el akarja venni, elveszi, ha tejbevalja fűrészjük is. Gyenge nyápicz teremés a legtöbbje. A melyek meg erős, megél, ha mindjárt habart habot szopik is. No, de meg nem is adhatunk nekik csukoládét azért a rongyos 8 forintért. Azután meg a legtöbbjének el is tűnik az anyja s a zsidó nem fizet. Hát azután miből tápláljuk, miből ruházzák az ilyet? Biz az elpusztult végre s még a kakas se kukorikol utána. De még az is megcsik, hogy egyik-másik azért kap pénzt hogy megvitte a halál híret a gyerekeknek. Mert van ám ilyen szüle. . .

— Azóta, grófnő, magam is meggyőződtem, hogy ez az asszony igazat beszél. Bajáram azokat a helységeket, melyekbe a „senki gyermekeit” viszik, „ápolás végett” s a mit ott tapasztaltam, minden fogalmat meghalad. Hisz a grófnő bizony-nyal olvasta a Kuthy „Hazai rejtelmei” s emlékszik még a „vörös dajkára”. Állithatom asszonyom hogy az nemhogy a felcsigázott költői fantázia tulzása lenne, hanem még halvány másolata sincs a nálónak. Csak egyszer menjen végig a grófnő e helységek valamely utcáján, minden szemétdombon minden ház előtti csatornafelelő körül ötével-hatával fog ön látni ilyen nyomorult gyermekeket elcsenevezett testtel szomorú, kiaszott arcokkal, lomhán lélegzve, többnyire sírva, elkényszeredve nem úgy mint ama gyermekek vidám csoportja, melyen meglátszik a szülei gond, szeretet nyoma, mely játszik, ujong kacag, pajkoskodik s elevenen zsong és majd kicsattan az egészségtől. Ezek csak árnyéka a gyermekeknek, nem gyermekek. Az orvos, ha rátekin, megmondhatja nekik, hány hétig él. A legnagyobb részét éhen vagy oly táplálékkal ölik el, melytől biztosan el kell vesznie. Némelyeknek ütések kék és véres foltjai látszanak kis testén s a fele e gyermekeknek már ily kiskorába nyomorék, megroppant derékka, kifacult lábba, vagy béna kezével.

— De hát a megjegyzett gyermek? kérdé a grófnő türelmetlenül, — arról ön egészen elfeledkezik.

— A megjegyzett gyermek az volt, melyet az ölömben tartottam. Kissé lecsuszott válláról szennyes ingecskeje s nem csekély meglepetésemre megpillantottam a négy himlőhelyet. Azonnal eszembe jutott ama rejtélyes éjszaka s hirtelen meg néztem a gyermek másik vállát is. Ott volt a három himlőhely egy sorjában. Összevettem az időt a gyermek korával. Minden összevágott.

— Nem látogatták meg a gyermeket szülei soha? kérdém a paraszttasszonyt.

— Nem uram, de egyszer magához vette a zsidó, mint mondá, hogy megmutassa az anyjának, a ki igen nagy uri dáma. — És rendesen kapom a nyolc forintomat, hát mit törődjem én a többivel? . . .

— Én aztán, asszonyom folyvást figyelemmel kísértém a gyermek sorát. Többször meglátogattam az asszonyt s buzdítottam, hogy csak viseljen rá, gondot s volt gondom rá, hogy a buzdítás ne csak pusztá szóból álljon.

— Isten áldja meg érte! — mondá a grófnő igaz bensőségről tanuskodó hangon. — Hát aztán?

— Mikor a gyermek növekedett, elkértem az asszonytól. Ő ezért rendesen kapta a 8 forintját, s mindig beszámolhatott a gyermekkel, ha arra került a sor. A fiú szépen fejlett, magához tért nálam csinos fickó vált belőle, eszes, okos. Búszkeségem telt benne, hogy embert faragok a senki fiából. Gondoltam magamban: neked nincs gyermeked, hát ez legyen a tied, a kit a sor már két ízben hozott ily csodálatos módon utadba. Neveld föl derék, becsületes embernek s adj neki nevet. Lehetett már egy 15 éves. Egy nap haza térve, szárlasomat tárva nyitva, fiókjaimat feltörve találok. Harminc évi keserves keresetnek legnagyobb része oda. — Nem lehetett kétségem benne: a „senki fia” vitte el.

— Ah, a szerencsétlen! S nem kerestette? kérdé a grófnő izgatottan.

— Igen, de hiába. Nem került meg s én nem is találkoztam vele, csak tegnap.

Az orosz-török szövetségről legutóbb ismét, sűrűn szállongott hírek mint már számtalanszor, most is a aptalanoknak bizonyulnak, ámbar Lobanov hg. konstantinápolyi orosz nagykövét tagadhatatlannal igyekezett közeledést létrehozni a cár és a szultán között. Az orosz szavak és tettek között azonban oly nagy a különbség, hogy még a rubelnek segítségével sem lehet teljesen elképzelni a porta szeitet s a legutóbbi események Kelet-Ruméliában épen nem szolgálták az orosz török barátság javára.

A görög kérdés, londoni tudósítások szerint a jövő héten végre mégis napirendre kerül konstantinápolyban. Fournier francia nagykövetet e hó 12-én várják a török fővárosba, s ő fogja a nagyköveteit érkeztetésének előterjesztési a görög török viszály kiegyenlítését célzó közvetítő javaslatot. Azt hiszik, hogy a francia javaslat egyhangulag el fog fogadtatni, ami csak egy lehetséges, ha Anglia és Francia ország közt már előre létre jött a megegyezés, hogy Janina átengedését a francia kabinet nem fogja indítványozni. Berlini tudósítások szerint Görögország nem számít a szentpétervári kabinet támogatására sem. — A görög királyné, ki már hosszabb idő óta az orosz udvarnál van látogatásban, hír szerint, nagy erőfeszítéseket tett, hogy a cárt Görögország érdekében való beavatkozásra rábírja, a cár azonban ezt határozottan megtagadta, s az orosz politikai körök épen nem barátságosan nyilatkoznak a görögökről, kik az utóbbi időkben nem titkolták, hogy Oroszországtól idegenkednek, s hogy inkább hajlandók az orosz politika ellenségeihez csatlakozni. Olga királyné missziója ekként teljesen meghiúsult.

Oroszországban folyton folynak a politikai perek s a Balkán-félszigetről hazatérő csapatok, úgy látszik, nagy gondot okoznak a kormánynak, mely attól fél, hogy a nihilista propaganda a külföldön volt hadseregben nagyon elharapózott. A hazatérő csapatok megérkezését alkalmával a legszigorubb motozás alá vétetnek s „egészségügyi ellenőrzés” ürügye alatt szorgosan kutadják a katonáknál a lázító könyvek és röpíratokat.

A francia kormány újabb engedményt tett a haladó republikánusoknak, törvényjavaslatot terjesztvén elő, mely a hadi szolgálatot három évre szállítja le és az egy évi önkéntesség intézményét eltörli. Ez utóbbi intézmény a demokratáknál mindig nagy ellenzéssel találkozott: kérdés azonban vajon a francia hadseregnek javára válnak-e ez ujitások. — Némi izgalmat okozott az algiri arab lázongás híre is, nem annyira a lázongás miatt — mert a mozgalom egy jelentéktelen hegyi törzsre szorítkozik, hanem mert a Grévy alatt legújabbban életbe léptetett polgári kormányzat tüpróbájául fog szolgálni. Az eddigi katonai gazdálkodás hívei felhasználják az alkalmat, hogy a régi katonai rendszer nélkülözhetetlenségét bizonyíttassák: az algiri kormányzó azonban erélyesen intézkedett a mozgalom elfojtása végett és újabb táviratok szerint ez rövid idő alatt sikerülni is fog.

A német birodalmi gyűlés legközelebb folytatni fogja a vámvászatok tárgyalását s a „Nat. Ztg.” szerint kétségtelen, hogy úgy az ipari, mint a földmívelési védvámok elfogadtatnak. Nehézségek csak a dohányra vonatkozó javaslatnál várhatók s jellemző, hogy az ultramontán centrumpárt lapja most fölveti a kérdést, „vajon Bismarck herceg és

a konzervatívok meggyőződtek-e már, hogy e katolikus egyház jogviszonyai nem szabályozhatók protestáns vagy ateista elméletek szerint?” A választól, melyet a kormány e kérdésre adni fog, függ — a dohánykérdés sorsa!

A háromszékmegyei közg. bizottság 1879. június hó 10-én tartott ülése.

Sepsi-Sztgyörzy, 1879. jun. 10.

A közg. bizottság mai ülésén az alispán jelentése vétetett első sorban tudomásul. Mindenek előtt bejelenté az alispán miszerint a rögöntőbíráskodás egy évre engedélyeztetett Háromszékmegyebe. Ezen rögöntőbíráskodás, mint tudjuk a felsokasodott tüzesetek miatt állítattott fel. Székelyhelye lesz a rögöntőbíráskodás b. nak a kézirásárhelyi kir. törvényszék, bírálók ki vannak nevezve: K. vács Károly elnök, szavazó bírák: Balog Izra. Mátéfi Károly, Szancsali Antal, Vajna Károly kovásznai járásbíró; pótiszavazónak Dobay János. Ezen rögöntőbíráskodási intézkedés f. hó 1. és 2. k napjain kihirdetett. Sajnos, hogy s a kihirdetésnek fogadtatja nem vola mert Lisznyóban, Martonoson f. hó 4-én gyújtogatási esetek voltak, mindenik esetben elfogattak a gyanus egyének s most a törv. széki vizsgálat fogja kideríteni, ha a gyanusok a rögöntőbíráskodási eljárásra minősítve lesznek-e.

Az alispáni jelentés második ágát ismét az ominosussá vált Cserey-muzeumügy képezte. Beláttuk ezen jelentésből, hogy a hírlapi uton gonosz információk születtek cikkkezéseknek semmi alapjuk nincs, mert az alispán az átvételt illetően minden hivatalos intézkedéseket megtett s miután Vasadi muzeumőr kijelentette, hogy az átvételre nem szükséges az alispánnak megjelennie, meg is kezdte a leköltöztetést. Ma már a költözés tényleg folyamatban van. Az e tárgyban Budapestben tartott (az agyalfalvi után első) „Székely nemzeti gyűlés” mint fog intézkedni (?) nem tudjuk, de anynyi áll, hogy a muzeum már nem sokára a megye tulajdona lesz. Különben a közg. biz. újból is utasította az alispánt, hogy ismételtén kérje fel Csereyné ó nagyságát a muzeum hivatalos átadására.

Antal Zsigmond árvászeki elnök jelentése szerint a gyámolt létszám volt 8270; gondnokolt létszám 97; ügyforgalom 1104, árvapénztár 15562 frt. 93 król áll.

A kir. adófelügyelő jelenti, miszerint május havában 41351 frt egyenes adó folyt be. Eglmayer Adolf kir. mérnök bejelenti, miszerint a mmlg. miniszteriumtól ez évben eszközölendő helyreállítások céljából Eresztvény-Maksa közt szabályozott utszakaszra 814 frt. 2 kr, Nyujtód és Bereczk között kötéreszre 820 frt. 77 kr. Lemény között egy védőfal építésére 926 frt. 69 kr. s végre az ojtói telep és Rákoci sánc közötti munkálatokra 279 frt. 73 kr. engedélyeztetett. Az idei kavicszállítás a múlt évhez képest serényebben foly s múlt hó végeig 1169 halom szállított.

Dr. Antal Mihály megyei főorvosnak múlt hóról szóló jelentése szerint a lefolyt május hónapban egy pár toroklobbos esetben kívül járványos betegség nem mutatkozott s az egészségügy megzavarva nem volt. Örömmel említjük fel e helyen hogy derék főorvosnak a múlt hónapban s 5 igen szépen sikerült műtétet hajtott végre a helybeli „Ferencz József” nevű kórházban. Megemlítjük

A grófnő mereven, mozdulatlan nézett a halott arcára. Csak keble zihált, s kezei csukódtak össze görcsösen. Egyszerre oda borult a holt tetemre, s tudókló zokogás közt kezdte csókolni az ifju hideg, merev, arcát, ajkait.

En kőszoborrá válna néztem e csodálatos jelenetet. Végre, gyöngéden megfogtam a grófnő kezét.

Térjen magához, asszonyom. Minden pillanatban beléphet valaki.

A grófnő hirtelen rám tekintett. A rémület, a szégyen, a fájdalom örületes kifejezése látszott arcán. Majd megragadta kezemet s el kezdé csókolni.

Orvos, ön mindent kitalált. Legyen irgalommal egy boldogtalan nő iránt.

— Nyugodjék meg asszonyom s hagyjuk el e helyet.

Ellenállás nélkül követett. De két lépés után ismét megállt s visszatért a holttesthez s a szeretet és gyöngédség oly kifejezésével kezdte simogatni annak hideg arcát, a mint azt csak az édes anya képes. Aztán csendesen suttagó:

— Egészen az atyja:

E pillanatban belépett a boncterem szolgája. Intettem a grófnőnek, hogy uralkodjék magán. A szolgáló oda jött hozzám.

— Szép tetem, — mondá jóakaró előzékenységgel. — Nagyon szép tetem. Ritkaság! Aztán nézze orvos ur, minő ruganyosak még az izmai, senki sem mondaná, hogy már tegnap vették le az akasztófáról.

A grófnő sikoltva rogyott karjaimba, ájtultan emeltük a kocsiá a szolgálóval, a ki szörnyen megijedt szavai nem remélt hatásán, s morgolódva mondá:

— De hát mit keresnek az asszonyok a boncteremben?!

(Vége.)

még, hogy a főorvos urnak ez évben már 17 ope ratioja volt a nevezett kórházban, melyek egytől egyig mind kitűnő eredményre vezettek.

Vajna Sándor kir. tanfelügyelő jelentése következtet ezután, melyben különösen megemlítettök tartjuk, hogy a különben gyenge felszerelésű felekezeti iskoláknál a r. kath. hitfelekezet sokkal több buzgóságot tanusított a többieknél. Valóban ha azon misériákra gondolunk, melyekben a felekezeti oktatás a mi megyénkben tengődik, nagyon kívánság volna, hogy az egyházi főhatóságok valahára vegyék komolyan az iskolájuk felszerelését illetőleg hozzájuk intézett gyakori felszólításokat.

Tudomásul vétetett ezután a kir. főügyész és postahivatal jelentése.

Előp a t a kon a furdőbirtokossá a közcsend-fentartása céljából külön szabályzattal nem intézkedett biztosról: ennél fogva az alispán felszólította az illető szolgabíró, hogy 2 frt napi díj mellett a rendőri felügyeletet az idény tartama alatt gyakorolja. Ezen kérdés hosszas és érdekes eszmecserét adott alkalmat, ha vajon lehet-e a furdőbirtokosságot kötelezni arra, hogy egy rendőrközeget saját pénzéből tartson fenn, hosszas vita után a bizottság abban állapodott meg, hogy a 2 frt. ne a birtokossá, hanem a megye házi pénztára által fizetessék.

A székelyföld a sz.-fehérvári kiállításon.

— A „Kelet” után. —

Az a mozgalom, mely hazánkban a házi ipar érdekében megindult, Székesfehérvárt már is örvendetes eredményt mutat fel. Jagocsy Péterffy József a házipar oktatás miniszteri biztosa büszke lehet a sikerre, a melyet több évi fáradozásával kivívott s az a nagy számú tanműhely, melyek kiállításukkal, új iparcikkeikkel meglepik a közönséget, szép példái, hogy mit küzdhet ki az egy szakmának való állandó, buzgó odaadás.

Az erdélyi részekből a sepsi-sztgyörgyi szövetségi tanműhely excellál első sorban igen érdekes szép készítményeivel.

A divatos törökűző kendők, szép asztalterítők, különböző szőnyegek, szőtt bál belépők, kendők, bujkák mind sokkal olcsóbbak, mint a hogy nálunk a külföldi ilyenmő cikkek árulatlak s csinyben kiállják amazokkal a versenyt. Egy hiánya van csupán a készítményeknek, hogy t. i. a szentgyörgyi tanműhely még mind nincs azon helyzetben, hogy apparatúrával lássa el magát, a mi pedig a külső tetszetősségnek egy kíváncsok kelléke.

Van e tanműhelynek két érdekes specialitása is, melyekkel az oskola derék vezetője Binder Lajos tesz érdekes kísérleteket. Az egyik az ugynevezett rongy- és a másik a faszőnyeg. Binder ur ugyanis a papírgyártásra nálunk nem használt kender és gyapjúrügyökből a legcsinosabb szőnyegeket készített olyan formán, hogy e rongyokat kimosás után színeik szerint szortíroztatja, azután egy e végre készített vágó készülékkel szeletekre metélte s a szövészekben modern mintájú pompás fűtőszőnyegeket készített belőle, a melyek a közönséges gyapott és másféle szőnyegeknél sokkal erősebbek, mivel egy részt kenderből és gyapjúból állanak, más részt pedig a rongyban ezen anyagok erőse fel vannak szövve. E mellett az ilyen szőnyegek szerfelett olcsók.

A faszőnyegekhez pedig a csikiak szolgáltatták az anyagot. A csiki székelyek ugyanis nagy mennyiségben hordják Brassóba a gyufakészítéshez szükséges, általuk már otthon kifaragott fenyőszálakat. 540 drb. félméter hosszú ilyen fenyőszálát rendszerint 5 krért árulnak Brassóban. E szálak egymás mellé rakva s erős kenderszállal egymáshoz erősítve pompás szőnyeget adnak ki s természetesen hasonlóképp nagyon olcsók.

Ime ilyen iparágak keletkezhetnek a házi ipartanműhelyekben. A szentgyörgyi pedig mindenesetre nem csak megérdemli a támogatást, hanem az erdélyi részeknek hazafias kötelessége e nagyrahivatott tanműhelyt teljes erejével fentartani. Az erdélyrészi iparfejlesztő egyletnek a nyár folyamán Kolozsvárt megnyitandó ipar árucsarnokában alkalma lesz a kolozvári közönségnek e tanműhely készítményeivel megismerkedni s tetleg is kimutathatja a hazai ipar iránti áldozatkész-séget.

Albán-görög viszály.

A görögök helyzete nehezebbé válik. Legbuzgóbb barátok, a francia is kijelenté már, hogy Janinának Görögországhoz csatolását indítványozni nem fogja, ha azonban valaki e kérdést fölvetné, támogatni fogja, a nélkül, hogy egyébként hozzá mereven ragaszkodnék. Ez nagyon sovány vigasztalás.

Ehez járult utjabban, hogy az albánok erélyes tiltakozást intéznek az európai udvarokhoz, sürgetve, hogy ne engedjék az albán területet megcsontítani és Törökországhoz csatolni. Az albánok emlékiratukban hangsúlyozzák, hogy a török uralkommal eddig sem elégedetlenkedtek, főképp, ha az utjab rendezés nem fog könnyíteni helyzetükön, épen nem kíváncsok a görög fenhatóság alá, miután eddigi tapasztalataik szerint a görögök sokkal méltánytalanabbak irányukban, mint a törökök.

Te hát találkozott vele?

— Hol?

— Itt.

— Hát itt van? Vezessen engem hozzá azonnal.

— De mit gondol, grófnő?

— Ne kérje mit gondolok, — viszoná a grófnő, lázas izgatottsággal — teljesítse, a mit parancsolok, — ah, bocsásd meg, már azt se tudom mit beszélek, — a mire kérem, a mire nagyon, nagyon kérem.

— Grófnő nem tudja, mit kíván.

— Elég, uram, menjünk.

A kocsi előállott s én némán nyujtottam karomat a grófnőnek, ki egész testében reszkett. Megállott egy ház előtt. Oda fordultam a grófnőhöz:

— Még egyszer kérem asszonyom!

— Menjünk! — viszoná száraz kemény hangon.

Beléptünk egy nagy tágas terembe. Hosszu asztalok voltak fölállítva benne, letakarva fekete leppel. A grófnő megdöbbenve állt meg az ajtónál.

— Még visszatérhetünk, grófnő.

— Nem: — felelé határozottan.

Szilárd léptekkel követett a közepében álló asztal felé. Ott megálltunk.

Még egyszer rá tekintettem a grófnő arcára. Az hideg volt és mozdulatlan, mint a márvány.

Leemeltém a fekete leplet.

Egy szép fiatal ember holt teste feküdt azon, arcán a fulladás jeleivel. De az arc azért nem volt eltorzulva. Szép nemes vonásaiban, összevont szemöldökeiben a bátor elszántság férfira kifejezésével. Csupasz két vállán ott látszott a két fehér himlőhely.

— Ime asszonyom.

Ez emlékirat most, a görög határrendező bizottság összeülésekor igen jó szolgálatot tesz a portának, mely különben is el van tökéltve egy talpalatnyit sem engedni át a görögöknek. Miután a görög követeléseknek a hatalmak közt sincs valami erős támogatójuk az egy franciát kivéve, a mely állam, ép az imént mondott, szintén magára készül hagyni őket, semmi sem valószínűbb, minthogy Görögország üres kézzel megy haza.

KÜLÖNFELEK

— A helybeli négyzet májálisa nem sikerült, ha a májális megelőző napon beállt esőzés s borongó időjárás miatti közönség hiányt tekintjük: de kitűnően sikerültnek kell mondanunk, ha a megjelent díszes, bár nem nagy számú közönség kedélyes feszlet mulatságára visszagondolunk. Ugy halljuk, a bevétel és kiadás kellő arányban állanak egymással. Mindenesetre dicséretet és elismerést érdemel a helybeli kereskedő ifjuság, mely a rendezőseget elvállalni szíves volt s mely a szép fekvésű májálisról valódi műveléssel rendezte be. A legkülönösebb az egész dologban az, hogy kereskedő ifjak rendezték s a kereskedő családok közül egyetlen egy sem jelent meg: pedig bizony nem bánták volna meg!

Nagy Elek helybeli cipész munkái lapunknak, e tárgyban hozott közleménye után méltó feltűnést keltettek a székelyvári kiállításon. A mint magán után értesülünk, éremmel jutalmaztatik. Örvendünk a megérdemelt kitüntetésnek.

— Értésítés. A helybeli községi iskolánál a folyó 1878-9-ik tanév záró közviszámolókat következő sorrendben fognak megtartani: Junius 16-án és 17-én a polgári leányiskola 4 osztály jun. 18-án d. e. 8-11-ig az I. elemi leányosztály, d. u. 3-6-ig a II. elemi leányosztály. jun. 19-én d. e. 8-11-ig a III. elemi leányosztály, d. u. 3-6-ig a IV. leányosztály: jun. 20-án d. e. 8-11-ig az I. fiú osztály: d. u. 3-6-ig a II. fiúosztály: jun. 21-én d. e. 8-11-ig a III. fiúosztály: d. u. 3-6-ig a IV. V. VI. fiúosztály: jun. 22-én d. u. 3-6-ig a felszeg utcai párhuzamos I. osztály. A hitranból jun. 15-én délután fognak kikérdeztetni a növendékek saját felekezeti templomaiban. Ezen közviszámolókra a t. szülőket és nevelőügybarátokat tisztelettel meghívja Sepső-Szentgyörgyön 1879. junius 10-én az iskolaszék.

— Meghívás. Zagonban a közs. iskolában f. év junius 15-én a szegedvidéki árvízkarosultak javára az orbai tanítótestület nagyszerű hangversenyt tartandó. A műsorozat igen változatos és érdekesítő. Nyomatott, vagy írott meghívók helyett az

illető tagok személyesen fogják meghíni az értelmiséget. A kik pedig távolossá, időrovidságot vagy más fizikai lehetetlenség miatt ily meghívásban nem részesülhetnek, — azokat itt hírlapi úton bizalommal felkéri a testület, hogy méltóztatassanak becses személyeket, éppen oly meghívottaknak tekinteni, mintha küldöttségileg volnának e hazafias ügy támogatására megkevesse. Beléptidj személyenkint 40 kr. Jegyek válthatók este a pénztárnál. A testület megbízásából Bibó József barátsági tanító.

— Soldosné eszmái. A székesfehérvári kiállítás „lábbeliek csoportjában” két pár csizma vonja magára a látogatók figyelmét. Az egyik pár piros, pazarul és izlésesen kivarrva aranyhímzéssel, a másik pár fekete, hasonlóan kivarrva, nemzetiszínű hímzéssel és zsinórokkal. — E diszcsizmek (a hímzéssel együtt): Svertetzky István népszínházi cipész öregelegénye, Király Mihály készítette és Soldosnénak ajánlotta.

— Egy óriási sonka vonja magára a székesfehérvári kiállításon a látogatók figyelmét. Mikor kiállították 34 kilogrammot nyomott, most azonban már kiszáradt, de még így is 17 kilogramm a súlya. — Ó Moravicáról állították ki Vojnich Dávid, s megírta mellé a sonka biográfiáját is, melyből a következő adatokat jegyezzük fel: Az ártány — melynek ő is egyik előszlopa volt — apja az első párisi világkiállításból importált Duployé-féle angol fia: anyja a disznótársadalom egyik ünnepezt szepsége hájas tagja volt, s a disznófaj gyengebb neméhez tartozott, fia nevelésére sok gondot fordított, a mi — hálá a bácsmegeyi jófőle kukoricának és mosléknak — nagy részben sikerült is: a jó anyahonni mangalica Pojních Simon nyájából származik. A boldogult ártány kihúzása — melynek földi maradványából ez országára szóló sonka származik — 6 hónapig tartott. Szalonna és hája 218 kiló, husa 122 kiló, összesen 340 kilogram. Hossza 142 centiméter volt.

— Hírek Székesfehérvárról. Székesfehérvárról jelentik, hogy a bírálobizottság legtöbb csoportja multkor már befejezte működését. Az állat kiállítású jury másnap kezdte meg munkálatait. Keleti Károly este a csoportok előadóit felkérte, hogy a bírálatról szerkesztett jegyzőkönyv mellé készítsenek vázlatos jelentést azon iparágak állásáról, melyekről bírálatot mondanak. A hazai ipar védelme érdekében tartandó junius 15-iki értekezletre számosabb törvényhatóság jelentett be küldötteket. A jurytagok azzapi lakomáján — mint az „Egyetértés” jelenti — Keleti Károly kiemelte, hogy iparunk azon fejlődését, melyet a jelen kiállításon tapasztalunk, alig lehetett előre látni. Gr. Zichy Jenőre emelte poharát, ki csaj

ládjára új fényt hozott. Gróf Zichy Jenő e felköszöntőre felelve, kifejté, hogy a chauvinizmus vádját, melylyel bennünket a külföld illetni szokott, a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem együttes fejlesztésével fogjuk megdönteni. Meg kell indítani — ugymond — az ipari védmozgalmat, hogy az iparosok tudják, kinek kell termelni, a társadalom tudja, kitől mit kell vásárolnia. — Az iparosoknak realitást, szorgalmat, munkáságot ajánlva, szükségesnek tartja a medő politikai harcokkal felhagyni, — e helyett az állami jólét gyarapodását egy nemzetgazdasági pártban hazánk jövő nagysága érdekében előmozdítani érvényesíteni.

— Szörnyű öngyilkosság. Követettett elf. hó 4-ikén Pozsonyban a vasuti állomás közelében. A reggeli órákban ugyanis a vasut ór a tölténygyár közelében a sineken egy pár lépésnyire vérfoltokat talált, s innen nem messze egy pár lábat, egy teljesen összezuzott mellkast; a többi részek pedig egészen felismerhetetlenek voltak. A megvizsgálat kideríté, hogy a szétmarcangolt tetem Mangold honvéd őrmesteré volt, ki bizonyára öngyilkos szándékból került a sinek alá, mert már két nap óta eltűnt és a neki földasz végett átadott pénzeslevél hiányzott. Mangold az elhunyt városi képviselő. Mangold Károly fia volt és a ludovicumból mint tisztú jelölt lépett ki, de különféle bűnös mulasztások miatt tisztú igényeit elveszté és őrmesternek lett a pozsonyi honvédséghez besorozva; egyszer már hosszabb katonai börtönbüntetést is szenvedett.

— Assecurazioni Generali. A nevezett intézet részvényesai által máj. 24-én Triestben tartott közgyűlés előterjesztett számteletét kiűitű, miszerint az 1878. üzletév össznyeresége 289.475 frt 25 kr-ra rugott, így tehát többre az előző évinél. Az osztalék részvényenkint 61 frt 20 kr. arányban, s junius 10-kétől kezdve fog kifizettetni. A lebonyolítások mintaszert pontosággal vannak felállítva, s világosan bizonyítják, mennyire iparkodik az intézet kitűzött célját: a biztosítók alapok na gyobbitását a tartalékok emelése által érvényesíteni. Ezek összes növekedése az 1877-ki évhez képest 748.249 frt. 18 krt tesz ki, miáltal a tartalékok 17.693.216 jrt 70 kr-ra rugnak, a mely összeg a következőképen oszlik meg: az elemi biztosítások tőkésített nyeresémi tartalékai 713.798 frt 15 kr, az életbiztosítások tőkésített nyeresémi-tartalékai 778.557 frt 59 kr, rendelkezés alatt levő rendkívüli tartalékok 200 ezer frt, érékpapírok árfolyam ingadozásának tartalékjai 43.814 frt, 16 kr, folyó elemi életbiztosítások tartalékjai 1.593.510 frt. 15 kr, folyó életbiztosítások tartalékai 14.281.537 frt 74 kr. künnlevő kétes tartozások tartalékai 80.000 frt: összesen 17.663.217 frt 79 kr. A lebonyolítá-

Osasz. kir. szabadalm. általános biztosító-társaság (Assecurazioni generali Triestben.

Negyvenhetedik számadás az 1878. évre.

Mérlegszámla 1878. december 31-en.		osztrák értékben				TARTOZÁS.			
VAGYON.		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. A részvényesek biztosított adós-levelei	—	2940000	—	—	—	1. Alaptőke	—	4200000	—
2. V. rosi telkek	—	3758000	95	—	—	2. Az A. leszámolás nyeresémi tartalékja	713798	15	—
3. Mezőgazdasági birtokok Olaszországban 6729 hektárai összes terület	—	2995772	37	—	—	Ugyanaz B. leszámolásnál	778557	59	—
4. Kölcsönök életbiztosítási kötvényekre	—	1625258	51	—	—	Rendelkezésre álló rendkiv. nyeresémi-tartalék	2000000	1692355	74
Aktív életjáradékok és jelzálog által biztosított a biztosítottak	—	76650	11	1701908	62	3. Tartalékalap érték papírok értékének ingadozásaért	—	43814	16
balálakor felveendő tőkék	—	—	—	2230258	96	4. Tartalékalap kétes követelésekért	—	80000	—
5. Kamatozó, betétlázas által biztosított tőkék az osztr. magy. államban a zálogosítást illető tőkék kizárásával (alap. sz. 1 e. betű)	—	—	—	481100	79	5. Tartalék bejelentett de még december 31-ig le nem számolt káresetekre:	—	—	—
6. Kamatozó jelzálogosított tőkék kölcsönök fekvősegekre Olaszországban a fenti zálogosítást kizárásával	—	—	—	292472	94	a) tűzbiztosítási ágazatra	325095	70	—
7. Biztosított kölcsönök letéteményezett állampapírok kereskedelmi és ipar részvényekre	—	—	—	4604679	59	b) tengeri és szállítási biztosítási ágazatra	137343	20	—
8. Értékpapírok, kereskedelmi- és iparrészvények, miot a jegyzék (melléklet A) mutatja	—	—	—	603000	81	c) jégkár elleni biztosítási ágazatra	5099	33	—
9. Váltak a tárcában	—	—	—	355667	62	d) életbiztosítási ágazatra	147571	19	615109
10. Előlegek a jelzálog osztály részére	—	—	—	146037	40	6. Díjtartalék az A. leszámolás még 1878. dec. 31-én folyó biztosításokra	—	—	—
11. Mezőgazdasági, december 31-én még el nem adott termései a társulatnak olaszországi birtokaiból	—	—	—	998301	95	a) Tűzbiztosításra	1538310	62	—
12. Különféle bankok és hitelintézeteknél folyó számlában kamatozásra letéteményezett pénzek	—	—	—	31368	77	b) tengeri és szállítási biztosításra	57199	53	1595510
13. Pénzkészlet a társulat triestti és velencei igazg. pénztáraiban	—	—	—	218124	70	7. Díjtartalék a B. leszámolás még 1878. dec. 31-én folyó biztosításokra:	—	—	—
14. Ugyanaz a fiókok pénztáraiban	—	—	—	205417	17	a) halálesetre	8442976	33	—
15. Maradvány viszonylatosított számláiból	—	—	—	1069357	78	b) megérési esetre és elhalasztott járadékokra	4393319	99	—
16. Maradvány az intézet 4459. fiókjainak számláiból	—	—	—	605785	99	c) feltétlen életjáradékokra	1445241	42	1423537
17. Kiegészítési életbiztosítási díjreszelekek	—	—	—	599593	99	8. Osztalékalap az életbiztosításra nyeresémi osztalékra	—	—	—
18. Adóssók különféle címek alatt	—	—	—	104678	34	9. A 2. Tontin-osztály vagyona kamatbiztosítással	—	—	—
19. Butorzat az intézet összes irodáiban, cégtáblák, papir- és nyomtatványok a raktárakban	—	—	—	23941878	83	10. A hivataltokok nyugdíj pénztárának vagyona	—	—	—
20. December 31-én érvényben levő díjkötelezvények és későbbi években behajtható díjak	—	—	—	11751212	99	11. Maradvány a vészbiztosítók számláiból	—	—	—
Triest, 1879. május 5.	—	—	—	—	—	12. Maradv. az intézet ügynökségeinek számláiból	—	—	—
						13. Különféle hitelezők	—	—	—
						14. Rendes osztalék a részvényesek számára	2176000	—	—
						Felülosztalék	128400	—	—
						15. A két igazgatóság részülleteke	24000	—	—
						16. A hivataltokok alapszabályszerű jutalmazásai	2601	96	—
						17. Nyeresémi fölösleg az 1879-iki átvitelhez	260	82	—
						18. Díjkötelezvények és későbbi években behajtható díjak	23941878	83	—
							11751212	99	—

Az általános biztosító-társaság (Assecurazioni generali) igazgatósága.

Iroda Budapest: az intézet házában, Dorottya utca 10.

Morpurgo G. Pesaro Maurogonato J. A. di, S. Ralli

V. di S. Segré. Dr. Calabi R. Gidoni G.

Goldschmidt L. Levi A. A. Todros E.

Besso M., vezér-titkár.

A csász. kir. szabadalm. Assicurazioni Generali magyarorsz. főügynöksége:

Ellenberger, Krellwitz, Roth.

